

(Avrupa Birliği Antlaşması Başlık VI kapsamında kabul edilen yasalar)

**Gemi kaynaklı kirliliğe karşı hukukun uygulanmasına ilişkin ceza hukuku çerçevesini güçlendirmeye yönelik
2005/667/JHA sayılı
12 Temmuz 2005 tarihli KONSEY ÇERÇEVE KARARI**

AVRUPA BİRLİĞİ KONSEYİ,

amaçladığını dikkate alarak.

Avrupa Birliği Antlaşması ile özellikle bu Antlaşmanın 31(1)(e) ile 34(2)(b) Maddesini göz önünde tutarak,

(5) Avrupa Birliği Antlaşmasının 34 üncü Maddesi uyarınca alınan bu çerçeve Kararın Üye Devletler üzerine cezai müeyyideleri sağlama yükümlülüğü getirilmesi için doğru araç olduğunu dikkate alarak.

Komisyonun teklifini göz önünde tutarak,

(6) Yürütmenin kendine özgü doğası nedeniyle, tüzel kişilerle ilgili ortak cezaların uygulanması gerektiğini dikkate alarak.

Avrupa Parlamentosunun teklifini göz önünde tutarak¹,

(7) Bütün Üye Devletlerce ve taraf olarak Avrupa Topluluğu ile imzalanan 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesinin işbirliği bağlamında özellikle önemli olduğunu dikkate alarak.

(1) Konsey ile Komisyonun, Amsterdam Antlaşmasının özgürlük, güvenlik ve adalet alanındaki hükümlerinin² en iyi uygulama biçimi hakkındaki Eylem Planı, 15-16 Ekim 1999'da gerçekleştirilen Tampere Avrupa Konseyinde ulaşılan sonuçlar ve özellikle söz konusu sonuçların 48 inci maddesinde, çevre suçlarıyla mücadeleye yönelik mevzuat, özellikle de ortak cezalar ile karşılaştırılabilir usul garantileri için teklif getirilmesi yönünde çağrıda bulunduğunu dikkate alarak.

(8) Üye Devletler arasında kurulması gereken muhtemel en iyi işbirliğinin bir Üye Devletten diğerine hızlı bilgi aktarımını garanti etmek olduğunu dikkate alarak. İrtibat noktaları atanmalı ve tanımlanmalıdır.

(2) Kasten veya ağır ihlale dayalı gemi kaynaklı kirlilikle mücadelenin Birliğin önceliklerinden birini oluşturduğunu dikkate alarak. 12-13 Aralık 2002'de gerçekleştirilen Kopenhag Avrupa Konseyinde ulaşılan sonuçların 32 ila 34 üncü Maddesi ile özellikle Prestige tankerinin kazasının ardından 19 Aralık 2002 tarihli JHA Konsey bildiriminin Birliğin bu tür bir hasarın tekrarlanmasını önlemek için gerekli her türlü önlemi alma yönündeki kararlılığını ifade ettiğini dikkate alarak.

(9) Bu çerçeve Kararın hedefleri Üye Devletlerce yeterli bir şekilde gerçekleştirilemeyeceğinden ve bu yüzden ilgili davranışın yol açabileceği hasarın sınır ötesi niteliğinden dolayı bu hedefler Birlik düzeyinde daha iyi gerçekleştirilebileceğinden Birliğin, Avrupa Topluluğunu kuran Antlaşmanın 5 inci Maddesinde öngörülen yetki ikamesi ilkesi uyarınca önlemler benimseyebileceğini dikkate alarak. Anılan Maddede öngörülen oransallık ilkesi uyarınca bu çerçeve Karar söz konusu hedeflere ulaşmak için gerekenin ötesine geçmez.

(3) Bu amaçla, Komisyonun Prestige kazasına yanıt olarak denizde güvenliğin iyileştirilmesine ilişkin Avrupa Parlamentosu ile Konseye yaptığı Bildirimde belirttiği üzere, Üye Devletlerin mevzuatının yakınlaştırılması gerektiğini dikkate alarak.

(10) Bu çerçeve Kararın temel hakları göz önünde bulundurduğu ve Avrupa Birliği Antlaşmasının 6 ncı Maddesinde tanınan ve Avrupa Birliği Temel Haklar Şartında yansıtılan ilkeleri gözettiğini dikkate alarak.

(4) Gemi kaynaklı kirlilik ve ihlallere ilişkin cezaların³ ve ceza davaları ile ilgili ayrıntılı kuralları içeren 2005/35/EC sayılı Direktifi tamamlayan bu çerçeve Kararın uygulanması hakkında 2005/35/EC sayılı 7 Eylül 2005 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifinin söz konusu yakınlaştırmayı gerçekleştirmeyi

(11) Bu çerçeve Kararın, 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesinin Kısım III, bölüm 2'sinde ortaya konulduğu üzere transit geçiş rejimine tabi olarak uluslararası seyrü sefer için kullanılan boğazlara kıyısı olan Üye Devletler için açık bir yükümlülük içermediğini dikkate alarak. Suçlarla ilgili yargı yetkisi uluslar arası hukuk ve özellikle 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesinin 34 üncü Maddesi uyarınca tesis edilmelidir.

¹ Avrupa Parlamentosunun 13 Ocak 2004 tarihli görüşü (OJ C 92, 16.4.2004, s. 19).

² OJ C 19, 23.1.1999, s. 1.

³ Bakınız bu Resmî Gazetenin 11. sayfası

(12) Üye Devletlerce alınan önlemlerin bu çerçevede Kararın ifasındaki pratik uygulamasının, bu çerçevede Kararın ifa tarihinden itibaren beş yıl içinde Konseye bir rapor sunması gereken Komisyon tarafından izlenmesi gerektiğini dikkate alarak. Anılan rapor uygun teklifleri içerebilir.

İŞBU TÜZÜĞÜ KABUL ETMİŞTİR:

Madde 1 **Tanımlar**

Bu çerçevede Kararın amaçları bakımından, 2005/35/EC sayılı Direktifin 2 nci Maddesinde öngörülen tanımlar geçerli olacaktır.

Madde 2 **Cezayı gerektiren suçlar**

1. Bu çerçevede Kararın 4(2) nci Maddesine tabi olarak, her bir Üye Devlet 2005/35/EC sayılı Direktifin 4 ve 5 inci Maddesi kapsamında bir ihlalin cezaı gerektiren bir suç olarak kabul edilmesini temin etmek amacıyla gerekli önlemleri alır.
2. 1 inci paragraf, Marpol 73/78 Sözleşmesi eki Ek I, Yönetmelik 11 (b) veya Ek II, Yönetmelik 6(b)'de öngörülen koşulların yerine getirildiği uluslar arası seyri sefer için kullanılan boğazlar, münhasır ekonomik bölgeler ile açık denizlerdeki ihlallerle ilgili olarak mürettebat için uygulanmaz.

Madde 3 **Suçta iştirak ve suçta teşvik**

Her bir Üye Devlet, ulusal hukuku uyarınca, 2 nci Maddede atf yapılan suçta iştirak ve suçta teşvikin cezalandırılmasını temin etmek amacıyla gerekli önlemleri alır.

Madde 4 **Cezalar**

1. Her bir Üye Devlet, 2 ve 3 üncü Maddede atf yapılan suçların etkin, oransal ve caydırıcı olan, en azından ağır vakalarda azami en az bir ila üç yıl hapis gerektiren cezai müeyyideleri kapsayacak cezai müeyyidelerle cezalandırılmasını temin etmek amacıyla gerekli önlemleri alır.
2. Eylemin suyun niteliğinin bozulmasına yol açmadığı hafif vakalarda bir Üye Devlet 1 inci paragrafta öngörülenden farklı türde cezalar koyabilir.
3. 1 inci paragrafta öngörülen cezai müeyyidelerle birlikte başka ceza veya önlemler, özellikle de para cezaları,

konulabilir ya da bir gerçek kişi resmi izin veya onay gerektiren herhangi bir faaliyete girmekten ya da bu kişinin tutuklanmasına yol açan olguların bu kişinin aynı türde cezai faaliyet içine gireceği yönünde açık bir risk ortaya koyduğu bir şirket ya da müesseseyi kurmaktan, yönetmekten veya yönlendirmekten men edilebilir.

4. Her bir Üye Devlet, 2 nci paragrafta atf yapılan kasten işlenen suçun, söz konusu suç suyun niteliği, hayvan veya bitki türleri ya da bunların bir bölümünde önemli derecede ve yaygın hasara yol açmışsa ya da ölüme veya ağır yaralanmaya sebebiyet vermişse azami en az beş ila on yıl hapisle cezalandırılmasını temin etmek amacıyla gerekli önlemleri alır.
5. Her bir Üye Devlet, 2 nci paragrafta atf yapılan kasten işlenen suçun, söz konusu suçun niteliği aşağıda belirtildiği şekilde ise, azami en az iki ila beş yıl hapisle cezalandırılmasını temin etmek amacıyla gerekli önlemleri alır.
 - (a) suç, suyun niteliği, hayvan veya bitki türleri ya da bunların bir bölümünde önemli derecede ve yaygın hasara yol açmışsa veya
 - (b) suç, suçun bir cezaı gerektiren suç olarak tanımlanmasına yönelik 98/733/JHA sayılı 21 Aralık 1998 tarihli Konsey Ortak Eylemi kapsamında bir suç örgütü çerçevesinde, anılan Ortak Eylemde atf yapılan ceza düzeyine bakılmaksızın, Avrupa Birliğine Üye Devletlerde bir suç örgütüne iştirak için¹ işlenmişse.
6. Her bir Üye Devlet, 2 nci paragrafta atf yapılan suçun, bu suçun ağır ihlalle işlenmiş olması halinde, söz konusu suç suyun niteliği, hayvan veya bitki türleri ya da bunların bir bölümünde önemli derecede ve yaygın hasara yol açmışsa ya da ölüme veya ağır yaralanmaya sebebiyet vermişse azami en az iki ila beş yıl hapisle cezalandırılmasını temin etmek amacıyla gerekli önlemleri alır.
7. Her bir Üye Devlet, 2 nci paragrafta atf yapılan suçun, bu suçun ağır ihlalle işlenmiş olması halinde, söz konusu suç suyun niteliği, hayvan veya bitki türleri ya da bunların bir bölümünde önemli derecede ve yaygın hasara yol açmışsa azami en az bir ila üç yıl hapisle cezalandırılmasını temin etmek amacıyla gerekli önlemleri alır.
8. Gözetim altına alma cezaları ile ilgili olarak, bu Madde uluslar arası hukuk ve özellikle

¹ OJ L 351, 29.12.1998, s. 1

1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesinin 230 uncu Maddesi dikkate alınmaksızın uygulanır.

Madde 5

Tüzel kişilerin sorumluluğu

1. Her bir Üye Devlet, tüzel kişilerin, 2 ve 3 üncü Maddede atıf yapılan, tüzel kişi bünyesinde aşağıda verilenler temelinde lider bir konumda olan herhangi bir şahıs tarafından gerek bireysel olarak gerekse tüzel kişinin bir organına bağlı olarak hareket etmek suretiyle tüzel kişilerin yararına işlenen suçlardan sorumlu tutulmasını temin etmek amacıyla gerekli önlemleri alır:
 - (a) tüzel kişiyi temsil yetkisi,
 - (b) tüzel kişi adına kararlar alma yetkisi veya
 - (c) tüzel kişi bünyesinde denetim yetkisi.
2. 1 inci paragrafta öngörülen durumlardan ayrı olarak, Üye Devletler, bir tüzel kişinin, 1 inci paragrafta atıf yapılan bir şahsın denetim veya kontrolü eksik yapması tüzel kişinin kendisine bağlı bir şahıs tarafından tüzel kişi yararına 2 nci Maddede atıf yapılan suçun başlamasına imkan tanımışsa sorumlu tutulmasını temin etmek amacıyla gerekli önlemleri alır.
3. Bir tüzel kişinin 1 ve 2 nci paragraftaki sorumluluğu, 2 ve 3 üncü Maddede atıf yapılan suçlara, bu suçların faili, müsebbibi veya ortağı olarak dahil olan gerçek kişilere karşı açılacak ceza davalarını dışarıda bırakmaz.

Madde 6

Tüzel kişilere verilecek cezalar

1. Her bir Üye Devlet, 5(1) inci Madde uyarınca sorumlu tutulan bir tüzel kişinin etkin, oransal ve caydırıcı cezalarla cezalandırılmasını temin etmek amacıyla gerekli önlemleri alır. Cezalar:
 - (a) En azından tüzel kişinin 2 inci Maddede atıf yapılan suçlardan sorumlu tutulduğu durumlar için tutarı aşağıda verilen cezai veya cezai olmayan para cezalarını içerecektir:
 - (i) azami en az 150 000 EUR ila 300 000 EUR ;
 - (ii) 4(4) ve (5) inci Maddede öngörülen en azından kasten işlenen suçları içeren en ağır vakalarda azami en az 750 000 EUR ila 1 500 000 EUR.

- (b) her bir durumda, aşağıdakiler gibi, para cezası dışındaki cezaları içerebilir:
 - (i) kamu yararı veya yardımı hakkından yoksun bırakma;
 - (ii) ticari faaliyetlere girmekten geçici veya sürekli olarak men;
 - (iii) yargı denetimine sokma;
 - (iv) hükmi tasfiye kararı;
 - (v) tüzel kişinin sorumlu tutulmasına sebebiyet veren suçun sonuçlarını ortadan kaldırmak amacıyla belirli önlemleri benimseme yükümlülüğü.
2. Paragraf 1(a)'nın ifası amacıyla ve 1 inci paragrafın ilk cümlesini dikkate almaksızın, euro'ya geçmeyen Üye Devletler euro ile kendi para birimleri arasında, 12 Temmuz 2005 tarihli *Avrupa Birliği Resmi Gazetesinde* yayımlanan döviz kurunu uygularlar.
3. Bir Üye Devlet paragraf 1(a)'yı, para cezasının tüzel kişinin cirosu, edinilen veya suçun başlaması itibariyle öngörülen mali yarar veya tüzel kişinin mali durumunu gösteren herhangi bir başka değere oransal olduğu bir sistemi, bu sistem paragraf 1(a)'da tesis edilen azami para cezaları için en azından asgariye eşdeğer olan azami para cezalarının konulmasına imkan tanımak kaydıyla, uygulayarak ifa edebilir.

4. Çerçeve Kararı 3 üncü paragraf uyarınca uygulayan bir Üye Devlet Konsey ve Komisyonun Genel Sekreterliğine buna ilişkin bilgi verir.

5. Her bir Üye Devlet, 5(2) inci Madde uyarınca sorumlu tutulan bir tüzel kişinin etkin, oransal ve caydırıcı cezalar veya önlemlerle cezalandırılmasını temin etmek amacıyla gerekli önlemleri alır.

Madde 7

Yargı yetkisi

1. Her bir Üye Devlet, uluslar arası hukukun izin verdiği ölçüde, 2 ve 3 üncü Maddede atıf yapılan suçlarla ilgili olarak, suç aşağıdaki yerlerde işlenirse kendi yargı yetkisini tesis etmek için gerekli önlemleri alır:
 - (a) tamamen veya kısmen kendi ülkesinde;
 - (b) kendi münhasır ekonomik bölgesi veya uluslar arası hukuk uyarınca tesis edilmiş buna mukabil bir bölge içinde;

- (c) kendi bayrağını taşıyan bir gemide;
- (d) Üye Devletin vatandaşlarının biri tarafından, suç, işlendiği yerin ceza hukuku ile cezalandırılabilirliği veya suçun işlendiği yer herhangi bir yerel yargı yetkisi kapsamına girmiyorsa;
- (e) kayıtlı işyeri kendi ülkesinde bulunan bir tüzel kişinin yararına;
- (f) kendi ülkesi dışında ancak, kendi ülkesi veya kendi ekonomik bölgesi içinde kirliliğe yol açmışsa veya muhtemel kirliliğe yol açacaksa ve gemi Üye Devletin bir limanında ya da açıktaki terminalinde isteği ile bulunuyorsa;
- (g) açık denizlerde ve gemi Üye Devletin bir limanında ya da açıktaki terminalinde isteği ile bulunuyorsa.
2. Herhangi bir Üye Devlet aşağıda verilen paragraflarda ortaya konulan yargı yetkisi kurallarını uygulamama veya yalnızca belli durumlarda veya koşullarda uygulamaya karar verebilir:
- (a) paragraf 1(d);
- (b) paragraf 1(e).
3. Üye Devletler 2 nci paragrafı uygulama yönünde karar verilerse bu kararlarını uygun olduğu hallerde kararın uygulandığı belirli durumlar veya koşullar ile birlikte Konseyin Genel Sekreterliğine bildirirler.
4. Bir suç birden fazla Üye Devletin yargı yetkisi alanına girerse, ilgili Üye Devletler, özellikle cezai takibat koşulları ve karşılıklı yardım için ayrıntılı düzenlemelere ilişkin işlemlerinin uygun eş güdümüne çalışırlar.
5. Aşağıdaki bağlayıcı etkenler dikkate alınacaktır:
- (a) suç kendi ülkesi, münhasır ekonomik bölgesi veya buna mukabil bir bölgesinde işlenen Üye Devlet;
- (b) suçun etkileri kendi ülkesi, münhasır ekonomik bölgesi veya buna mukabil bir bölgesinde hissedilen Üye Devlet;
- (c) suçun işlendiği geminin kendi ülkesi, münhasır ekonomik bölgesi veya buna mukabil bir bölgesinde transit geçiş yaptığı Üye Devlet;
- (d) suçun faili kendi vatandaşı veya kendi ülkesinde yerleşik biri olan Üye Devlet;

- (e) adına suç işlenen tüzel kişinin kayıtlı işyerinin kendi ülkesinde bulunduğu Üye Devlet;
- (f) suçun işlendiği geminin kendi bayrağını taşıyan bir gemi olan Üye Devlet.
6. Bu çerçeve Kararın uygulanmasında, ülke 2005/35/EC sayılı Direktifin 3(1)(a) ve (b) Maddesinde atıf yapılan alanı kapsar.

Madde 8 **Bilgi bildirim**

1. Bir Üye Devlete 2 nci Madde kapsamında bir suçun başladığı veya kirliliğe yol açan veya ileride yol açması muhtemel bir suçun başlama riski hakkında bilgi verilmesi halinde söz konusu Üye Devlet bu bilgileri söz konusu hasara maruz kalması muhtemel diğer Üye Devletler ile Komisyona derhal bildirir.
2. Bir Üye Devlete 2 nci Madde kapsamında bir suçun başladığı veya bir Üye Devletin yargı yetkisi alanında bir suçun başlama riski hakkında bilgi verilmesi halinde bu bilgiyi alan Üye Devlet bilgileri derhal söz konusu diğer Üye Devlete bildirir.
3. Üye Devletler bu çerçeve Karar, özellikle de 7 nci Madde uyarınca alınan önlemleri geminin bayrak Devleti ile ilgili diğer devlete gecikmeden bildirirler.

Madde 9 **İrtibat noktaları belirleme**

1. Her bir Üye Devlet, mevcut irtibat noktalarını belirler veya gerekirse özellikle 8 inci Maddede atıf yapılan bilgi değişimi için yeni irtibat noktaları oluşturur.
2. Her bir Üye Devlet 1 inci paragraf uyarınca hangi dairelerinin irtibat noktası olarak görev yaptığını Komisyona, Komisyon da bu irtibat noktalarını diğer Üye Devletlere bildirir.

Madde 10 **Ülke kapsamı**

Bu çerçeve Karar, 2005/35/EC sayılı Direktifle aynı ülke kapsamına sahip olacaktır.

Madde 11 **Uygulama**

1. Üye Devletler, bu çerçeve Kararın hükümlerine uygunluk için gerekli önlemleri 12 Ocak 2007 itibarıyla alır.

2. 12 Ocak 2007 itibariyle, Üye Devletler bu çerçeve Kararla konulan yükümlülüklerini kendi ulusal hukuklarına aktararak hükümlerin metinlerini Konsey ile Komisyonun Genel Sekreterliğine gönderirler. Bu bilgiler ile Komisyonun yazılı bir raporu temelinde, Konsey, en geç 12 Ocak 2009 itibariyle, Üye Devletlerin bu çerçeve Karara ne ölçüde uygunluk sağladıklarını değerlendirir.
3. 12 Ocak 2012 itibariyle, Komisyon, Üye Devletlerce bu çerçeve Kararın ifası ile ilgili hükümlere ilişkin pratik uygulamaları hakkında verilen bilgiler temelinde, Konseye bir rapor sunar ve Üye Devletlerin kendi ülkeleri veya münhasır ekonomik bölgeleri ya da buna mukabil bölgelerinde işlenen suçlarla ilgili olarak bir başka Üye Devlet bayraklı bir geminin 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesinin 230 uncu Maddesi kapsamında yabancı bir gemi olarak değerlendirmemelerine yönelik teklifleri de içerebilecek uygun gördüğü bütün teklifleri getirir.

Madde 12
Yürürlük

Bu çerçeve Karar, *Avrupa Birliği Resmi Gazetesinde* yayımını takip eden gün yürürlüğe girer.

Brüksel'de yapılmıştır, 12 Temmuz 2005.

Konsey adına
Başkan
G. BROWN